

**ผลกระทบจากการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม
สำหรับการประกอบกิจการบางประเภท ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 4/2559¹**

เรียบเรียงโดย
ดร.สมนึก จงมีวาทิน
นักวิชาการอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
ภาคตะวันออก

จากอดีตที่ผ่านมา หลังการพัฒนาที่ผิดทิศผิดทาง ทั้งการทำเหมืองแร่ในพื้นที่คลิตี้ จังหวัดกาญจนบุรี และ พื้นที่แม่ตาว จังหวัดตาก โรงไฟฟ้าพลังงานถ่านหินและเหมืองถ่านหินในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง รวมไปถึงการพัฒนาภาคตะวันออก อาทิเช่น พื้นที่ของนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรือน้ำลึกมาบตาพุด จังหวัดระยอง นิคมอุตสาหกรรมและท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี และพื้นที่การบริหารจัดการขยะมูลฝอยและกากอุตสาหกรรมในตำบลหนองแห่น อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นต้น ที่ไม่ตรงกับยุทธศาสตร์ทางสิ่งแวดล้อมของพื้นที่มากกว่าสามทศวรรษ จนจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 11 ที่มีผลบังคับใช้อยู่ในแผนพัฒนาของประเทศฉบับปัจจุบันนี้ ประเทศไทยได้มีการวางทิศทางการพัฒนาตามแนวนโยบายแห่งรัฐ โดยกำหนดหลักการพัฒนาต้องเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน รวมทั้งการจัดทำผังเมืองเพื่อประโยชน์ในการดูแลและรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และกฎหมายผังเมืองก็ได้ทำหน้าที่ให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ที่เหมาะสม แบ่งเขตการพัฒนาด้านต่างๆ ตามลักษณะภูมิประเทศในแต่ละจังหวัด คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความสมดุลมากที่สุดและเป็นมาตรการที่สำคัญสำหรับประเทศในปัจจุบัน สอดคล้องกับการพัฒนาของโลก แต่หลังจากที่รัฐบาล คสช.ได้เข้ามาบริหารประเทศ การพัฒนาประเทศไทยกลับเดินทางไปสู่ความล้าหลัง โดยเฉพาะการใช้คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 4/2559 ในการยกเว้นการบังคับใช้กฎหมายผังเมืองทั่วประเทศในกิจการโรงงานบางประเภท ประกาศคำสั่งฉบับนี้ เป็นการใช้คำสั่งที่ขาดซึ่งธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม เพราะการยกเว้นกฎหมายผังเมืองในลักษณะนี้ จะกระทบกับการบริหารจัดการระบบความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมโดยรวมของประเทศไทย ต้องทำความเข้าใจให้ตรงกันทุกภาคส่วนก่อนว่า กฎหมายเกี่ยวกับการผังเมืองนั้น มีเนื้อหาสำคัญในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการจัดการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมนำเสนอความต้องการของชุมชน ในการกำหนดพื้นที่ต่างๆของเมืองที่พวกเขาอยู่อาศัย ทำมาหาเลี้ยงชีพ เดินทาง และการมีกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ต่างๆกันในเมืองของพวกเขา โดยเป็นไปตามหลักวิชาการผังเมืองเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

แต่ทว่า การใช้อำนาจไปยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเช่นนี้ เท่ากับเป็นการลดมาตรฐานการคุ้มครองด้านสิ่งแวดล้อม และละเมิดต่อข้อตกลงการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยประชาชนในพื้นที่ ทั้งๆที่หัวใจสำคัญของการทำกฎหมายผังเมืองก็เพื่อที่จะไปบังคับให้ทุกพื้นที่ ต้องมีการจัดทำผังเมืองรวม เพื่อแบ่งการใช้ประโยชน์ที่ดินตามความเหมาะสม มีความโปร่งใส ยุติธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ และปกป้องฐานทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ร่วมกันแบบสาธารณะสำหรับทุกคน ทั้งประชาชนในรุ่นปัจจุบันและประชาชนในรุ่นต่อไป โดยที่จะมีข้อ

¹ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 4/2559 เรื่องการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม สำหรับการประกอบกิจการบางประเภท, ราชกิจจานุเบกษา หน้า3-4, เล่ม133 ตอนพิเศษ15ง, 20 มกราคม 2559

ตกลงในการจัดแบ่งพื้นที่การใช้ประโยชน์ร่วมกันผ่านสิทธิ สัญญา สัดส่วนร้อยละการใช้ประโยชน์ และยังมีข้อห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่ระบุไว้ในผังเมืองและข้อกำหนดแนบท้ายผังเมือง ซึ่งสามารถจัดแบ่งเป็นหลายสี เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้ที่ดินผิดประเภทได้ ตัวอย่างเช่น สีเหลือง หมายถึงที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย หรือสถาบันราชการ หรือสาธารณูปโภคประโยชน์เท่านั้น พื้นที่นี้ส่วนมากจะอยู่นอกเมืองหรือในชนบท , สีฟ้าหมายถึงที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อการรักษาสุขภาพสิ่งแวดล้อม , สีม่วงอ่อนหมายถึงที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจ , สีน้ำตาลอ่อนหมายถึงที่ดินประเภทอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย ซึ่งอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรม ท้องถิ่น การท่องเที่ยว พาณิชยกรรม การอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ , สีเขียวหมายถึงที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ซึ่งจะสงวนไว้สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นให้ใช้ได้ไม่เกินร้อยละสิบ และมีข้อห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่ผังเมืองกำหนดแนบท้าย , สีขาวมีกรอบและเส้นทแยงสีเขียวหมายถึงที่ดินประเภทอนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม ซึ่งจะสงวนไว้สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม สถาบันราชการ การสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ และการอนุรักษ์และรักษาสุขภาพสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นให้ใช้ได้ไม่เกินร้อยละสิบ และห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่ผังเมืองกำหนดแนบท้าย เป็นต้น

ในประกาศคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 4/2559 ระบุไว้ชัดเจนว่าให้ยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมสำหรับการประกอบกิจการบางประเภท ซึ่งโครงการที่ระบุให้ได้รับการยกเว้น อันได้แก่ โรงงานลำดับที่ 88, 89, 101, 105, และ 106² ทุกๆ โครงการจะมีผลกระทบต่อชุมชนในด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพทั้งสิ้น แต่ผลกระทบเหล่านี้จะหนักหรือเบาขึ้นกับชนิดและขนาดของโครงการนั้นๆ ซึ่งการระบุให้โครงการเหล่านี้เข้าข่ายการยกเว้นให้สามารถสร้างได้ตามประกาศนี้ ทั้งๆที่ในผังเมืองรวมจังหวัดจริงๆนั้นไม่สามารถเข้าไปตั้งอยู่ได้เลย เพราะเป็นพื้นที่ชุมชนที่พักอาศัย พื้นที่ใกล้อ่างเก็บน้ำ พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่อนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม หรือ พื้นที่โล่งเพื่อการรักษาสุขภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เท่ากับว่าเป็นการยกเว้นหลักประกันคุ้มครองสิ่งแวดล้อม สิทธิชุมชน สิทธิในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และสิทธิในการกำหนดการพัฒนาด้วยตัวชุมชนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจการในกลุ่มโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน กิจการในกลุ่มโรงงานบำบัดน้ำเสียรวมและเผาของเสียรวมทั้งหลาย และกลุ่มโรงงานคัดแยกฝังกลบสิ่งปฏิกูล-วัสดุไม่ใช้แล้วและนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ไม่ใช้แล้ว-ของเสียจากโรงงานมาผลิตเป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ใหม่รวมถึงการนำของเสียอุตสาหกรรมมาทำเป็นแท่งเชื้อเพลิง กิจการเหล่านี้สามารถก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของชุมชนได้ง่ายมากๆ หากเกิดความผิดพลาดในการดำเนินงานแม้เพียงเล็กน้อย และถือว่าเป็นกลุ่มกิจการที่มีความเสี่ยงทางสิ่งแวดล้อมสูง หากตั้งกิจการเหล่านี้ในพื้นที่อ่อนไหวตามที่กล่าวมา ซึ่งความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของชุมชนที่เกิดจากกิจการเหล่านี้มีตัวอย่างให้เห็นแล้ว ในหลายๆพื้นที่ของประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ในกระบวนการการทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการทั่วไปซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผล

² อ้างแล้ว

กระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตาม พรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535³ และตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภท ขนาด และวิธีปฏิบัติสำหรับ โครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ ที่จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 67 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550⁴ นั้น กฎหมายผังเมืองรวมและข้อกำหนดแนบท้ายผังเมืองรวมเป็นสิ่งแรกๆที่ กระบวนการการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องตรวจสอบก่อนจะดำเนินการศึกษา เหตุเพราะกระบวนการการวิเคราะห์ผลกระทบฯจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจการใช้บังคับกฎกระทรวง ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมในพื้นที่ที่จะมีโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อผลกระทบฯเข้าไปตั้งอยู่ ซึ่งต้องคำนึงถึงกฎเกณฑ์การแบ่งการใช้ประโยชน์ที่ดินตามความเหมาะสมที่ระบุไว้ในผังเมือง หากบริเวณนั้นๆถูกกำหนดให้โครงการหรือกิจกรรมที่จะทำการวิเคราะห์ผลกระทบฯเข้าไปตั้งอยู่ไม่ได้ เพราะขัดต่อกฎหมายผังเมือง กระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆก็ต้องเป็นอันยุติและสรุปผลว่า “ไม่สามารถตั้งโครงการหรือกิจกรรมในพื้นที่นั้นๆได้” ซึ่งการปกป้องฐานทรัพยากรผ่านกระบวนการผังเมืองที่มีการแบ่งการใช้ประโยชน์ที่ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่นั้น เป็นด่านแรกที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้กระบวนการการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการหรือกิจกรรมใดๆดำเนินการต่อไป

ในขณะนี้ ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาสภาวะโลกร้อน (Global Warming) หรือ สภาพภูมิอากาศของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนชาวไทยอย่างเห็นได้ชัด ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง ภัยจากแมลงและศัตรูพืชที่เพิ่มขึ้น ฯลฯ โดยเรื่องที่สำคัญที่สุดคือ สภาวะโลกร้อนที่ก่อให้เกิดการสั่นคลอนต่อความมั่นคงทางอาหารโดยรวมของประเทศ ชุมชนต่างๆในหลายจังหวัดมีข้อเรียกร้องในการจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อมั่นคงทางอาหาร มีการเสนอผังเมืองเพื่อการจัดการพื้นที่ของแต่ละจังหวัดเพื่อการสงวนรักษาพื้นที่ประเภทชนบทและเกษตรกรรม และพื้นที่ประเภทอนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม รวมไปถึงการสงวนรักษาพื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ใกล้อ่างเก็บน้ำ พื้นที่อนุรักษ์น้ำดิบ ฯลฯ เพื่อความมั่นคงและความปลอดภัยของพื้นที่ผลิตอาหารด้วย ในหลายๆจังหวัดมีการบริหารจัดการพื้นที่ผังเมืองแยกชัดเจนระหว่างพื้นที่ผลิตอาหารกับพื้นที่อุตสาหกรรม มีการปรับสมดุลระหว่างการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม ซึ่งขึ้นกับวิสัยทัศน์การพัฒนาและข้อตกลงร่วมกันของประชาชนในจังหวัดนั้นๆ ผ่านประกาศผังเมืองรวมจังหวัดและประกาศแนบท้ายกฎกระทรวงของจังหวัด ซึ่งถือเป็นช่องทางให้ประชาชนเลือกและผลักดันการรับรองสิทธิตัวเองผ่านการวางผังเมือง แต่เมื่อถูกยกเลิกการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมผ่านประกาศคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 4/2559 ก็เป็นการลดทอนหลักประกันเรื่องความมั่นคงทาง

³ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของ โครงการหรือกิจการทั่วไปซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตาม พรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม129 ตอนพิเศษ97ง, 20 มิถุนายน 2555

⁴ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภท ขนาด และวิธีปฏิบัติสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ที่จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 67 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม126 ตอนพิเศษ188ง, 29 ธันวาคม 2552

อาหารโดยรวมของประเทศ ถือเป็นการใช้อำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดโดยไม่คำนึงถึงวิสัยทัศน์การพัฒนา และข้อตกลงร่วมกันของประชาชนในจังหวัดต่างๆ สร้างความไม่มั่นคงทางอาหาร รวมไปถึงความไม่ปลอดภัยทางอาหาร ให้กับประชาชนทั้งประเทศ โดยไม่มีเหตุอันควร และอาจจะสร้างความขัดแย้งอย่างรุนแรงระหว่างการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม ที่เคยมีกฎหมายผังเมืองเป็นเครื่องมือในการลดความขัดแย้งอย่างมีประสิทธิภาพ และโดยเจตนาของมาตรา 44⁵ ซึ่งเป็นที่มาของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 4/2559 ที่ระบุไว้ชัดเจนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับชั่วคราว พุทธศักราช 2557 นั้น กำหนดให้ หัวหน้าหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมีอำนาจสั่งการใช้มาตรา 44 หากเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมความสามัคคีและความสามัคคีของประชาชนในชาติ หรือเพื่อป้องกัน ระวัง หรือปราบปรามการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความสงบเรียบร้อยหรือความมั่นคงของชาติ ดังนั้นการใช้คำสั่งตามมาตรา 44 เช่นนี้ถือว่าผิดเจตนาของกฎหมาย เพราะจะมีแต่สร้างความขัดแย้งให้กับสังคมโดยรวมจากประเด็นที่กล่าวมา

ประกาศคำสั่งฉบับนี้จะส่งผลกระทบต่อระบบกฎหมายการผังเมืองทั้งหมดในอนาคต โดยมีการยกเว้นไปถึงกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมปรับปรุงแผนด้วย เท่ากับว่าหากมีการปรับปรุงแผนก็ให้มีผลบังคับใช้ ถือเป็นยกเว้นไปด้วยเลย ซึ่งเหตุการณ์นี้ได้เกิดขึ้นแล้ว เห็นเป็นรูปธรรมจาก ประกาศคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติฉบับล่าสุด⁶ ที่ประกาศ ณ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2559 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2559) ที่อ้างถึง ประกาศคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 4/2559⁷ ในเรื่อง "หลักเกณฑ์และรายละเอียดของโครงการหรือกิจการที่ได้รับการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม สำหรับการประกอบกิจการบางประเภท" ซึ่งออกประกาศโดย พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ซึ่งได้อ้างเรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมปรับปรุงแผนในอนาคต ไว้ในบัญชีแนบท้าย 2⁸ ข้อ 5 ของโครงการภายใต้แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ.2558-2579 หรือ AEDP 2015 สำหรับโครงการโรงไฟฟ้าชีวมวล และ โรงไฟฟ้าพลังงานขยะ ทั้งขยะชุมชนและขยะอุตสาหกรรม ซึ่งถูกระบุไว้ชัดเจนว่า "ประกาศนี้มีผลสำหรับโครงการที่จะดำเนินการรับซื้อไฟฟ้าตามแผน AEDP 2015 และนโยบายรัฐในโอกาสต่อไป" นั้นหมายความว่า การยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมสำหรับการประกอบกิจการบางประเภท ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษา

⁵ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับชั่วคราว พุทธศักราช 2557, ราชกิจจานุเบกษา, หน้า15, เล่ม131 ตอนที่ 55ก, 22 กรกฎาคม 2557

⁶ ประกาศคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และรายละเอียดของโครงการหรือกิจการที่ได้รับการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม สำหรับการประกอบกิจการบางประเภท ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 4/2559 ลงวันที่ 20 มกราคม พ.ศ.2559, ราชกิจจานุเบกษา, หน้า 55-57, เล่ม133 ตอนพิเศษ76ง, 31 มีนาคม 2559

⁷ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่4/2559 เรื่องการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม สำหรับการประกอบกิจการบางประเภท, ราชกิจจานุเบกษา หน้า3, เล่ม133 ตอนพิเศษ15ง, 20 มกราคม 2559

⁸ ประกาศคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และรายละเอียดของโครงการหรือกิจการที่ได้รับการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม สำหรับการประกอบกิจการบางประเภท ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 4/2559 ลงวันที่ 20 มกราคม พ.ศ.2559, ราชกิจจานุเบกษา, บัญชีแนบท้าย2, เล่ม133 ตอนพิเศษ76ง, 31 มีนาคม 2559

ความสงบแห่งชาติที่ 4/2559 จะยังคงดำรงอยู่ตราบเท่าที่ยังไม่มีการประกาศยกเลิกคำสั่งนี้ ความขัดแย้งอย่างรุนแรงระหว่างคู่ตรงข้ามของการพัฒนา โดยเฉพาะ ภาคเกษตรกรรมและภาคชุมชน กับภาคอุตสาหกรรม จะเพิ่มความรุนแรงมากขึ้นไปเรื่อยๆตามจำนวนโครงการหรือกิจกรรมที่ขัดต่อหลักการผังเมืองที่เพิ่มขึ้นจากคำสั่งนี้ ซึ่งเมื่อถึงวันนั้น ประเทศไทยจะใช้เครื่องมืออะไรในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ ?

บรรณานุกรม

1. ราชกิจจานุเบกษา 2559, คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่4/2559 เรื่องการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม สำหรับการประกอบกิจการบางประเภท, เล่ม133 ตอนพิเศษ15ง, 20 มกราคม, หน้า3-4.
2. ราชกิจจานุเบกษา 2555, ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการทั่วไปซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตาม พรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535, เล่ม129 ตอนพิเศษ97ง, 20 มิถุนายน.
3. ราชกิจจานุเบกษา 2552, ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภท ขนาด และวิธีปฏิบัติสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ที่จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 67 วรรคสองของรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550, เล่ม126 ตอนพิเศษ188ง, 29 ธันวาคม.
4. ราชกิจจานุเบกษา 2557, รัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับชั่วคราว พุทธศักราช 2557, เล่ม131 ตอนที่ 55ก, 22 กรกฎาคม, หน้า15.
5. ราชกิจจานุเบกษา 2559, ประกาศคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และรายละเอียดของโครงการหรือกิจการที่ได้รับการยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม สำหรับการประกอบกิจการบางประเภท ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 4/2559 ลงวันที่ 20 มกราคม พ.ศ.2559, เล่ม133 ตอนพิเศษ76ง, 31 มีนาคม, หน้า55-57.